

Programma Nacht van de Universiteit

AULA

Key Note Lecture

Aula 20.00 – 20.30 uur

Ad Verbrugge

Debat Onderwijs

Aula 20.45 - 21.30 uur

Sprekers: Ad Verbrugge, Elmer Sterken, Evelien Wolthuis, Tristan Looden

olv: Hans Harbers

Column: Matthijs van Wolferen

1^e rij: Hans van Ees, Hans Radder

Inhoud:

Wie je op de man of vrouw af vraagt wat de kardinale onderwijservaring was die hem of haar de schellen van de ogen deed vallen, hoort zelden: een mooie meerkeuzevraag of een passage in een massaal hoorcollege. Ook de wetenschappers van nu en vast ook de bestuurders, herinneren zich eerder een bevlogen docent die geen genoegen nam met een half antwoord of een halfbakken essay. Die zelf ook nieuwsgierig was.

Voor veel studenten is die ervaring niet meer weggelegd. Daar heeft de universiteit de massale toestroom van studenten moeten accommoderen. Hoe vinden we een nieuw evenwicht tussen massificatie en Bildung? Is er een gulden middenweg tussen contacturen en MOOC's? En is het erg als de universiteit daartoe krimpt in plaats van almaar groeit? En passant doen we dan misschien meteen iets tegen de inflatie van de academische diploma's.

Debat Onderzoek

Aula 21.45 - 22.30 uur

Sprekers: Frank Miedema, Bert Meijer, Sibrand Poppema, Paul Wouters

olv: Hans Harbers

Column: Jan-Willem Romeijn

1e rij: Hans Radder, Maarten Keulemans

Inhoud:

Wat is kwalitatief goed onderzoek? En hoe meten we dat? De gemiddelde academicus is blij met de publicatie van een Engelstalig artikel in een A-tijdschrift. Hoeveel mensen een dergelijk artikel lezen is alleen maar van belang voor het aantal citaties dat het artikel oplevert. Is dat het beste instrument dat we hebben?

Waarom is dit bèta-idee van kwaliteitsmeting, met zijn nadruk op de trits “artikel/kennis/economie” zo dominant geworden en is er niet meer ruimte voor “boek/begrip/cultuur”?

Hoe krijgt de onderzoeksagenda vervolgens vorm? Waar blijft de plek voor de onderzoeker die zijn eigen nieuwsgierigheid en haar eigen fascinatie volgt en daardoor op interessante problemen stuit en op dito oplossingen? Is er bij bestuurders wel voldoende zicht op wat de voorwaarden zijn voor echte innovatie?

Debat Universiteit en Maatschappij

Aula 22.45 - 23.45 uur

Sprekers: Trudy Dehue, Karl Dittrich, Hans Radder, Chandra Frank

olv: Hans Harbers

Columnist: Jurre van den Berg

1^e rij: Sibrand Poppema

Inhoud:

Er zijn drie modellen hoe we de verhouding tussen wetenschap en samenleving, c.q. de rol van de universiteit kunnen denken:

- culturele rol: Bildung, vorming culturele elite, academische vrijheid, nieuwsgierigheid-gedreven onderzoek, fundamenteel onderzoek
- economische rol: kennismaatschappij, topsectoren, valorisatie-in-enge-zin
- politiek/publieke rol: universiteit als publieke voorziening, kritische universiteit, publieke intellectuelen, burgerschap, citizen science.

Welke van de drie willen we? Een combi? Kan dat? Hoe dan? In welke verhouding? En: zijn er verschillen per discipline denkbaar? Eventueel zelfs per universiteit (profilering)? En wat betekent zo'n keuze voor de notie van valorisatie? Voor de wetenschapsagenda? En de maatschappelijke inspraak? En voor het onderwijs (inhoud en vorm)?

SENAATSKAMER

Twistgesprek Over de methode

Senaatskamer 20.30- 20.50 uur

olv: Femke Kramer

Sprekers: Trudy Dehue en Folkert Kuipers

Inhoud:

Het lijkt er veel op dat studenten in veel faculteiten maar één wetenschappelijke methode krijgen bijgebracht. Studenten geneeskunde kennen alleen het evidence based, economen werken met hypothesen en modellen en sociologen met statistiek. Dat er veel meer methoden zijn om mensen beter te maken, het verhaal van de maatschappij te vertellen of om de arbeidsmarkt te snappen is onbekend. Dat leidt tot onbegrip. Dan is ander onderzoek al snel hooguit "een mening". Hoe komt het? Is er iets tegen te doen? Hoe brengen we alle studenten het begrip bij voor andere manieren van wetenschap bedrijven?

Twistgesprek Nederlands is passé

Senaatskamer 21.00 - 21.20 uur

olv: Femke Kramer

Sprekers: Douwe Draaisma en Barteld Kooi

Inhoud:

Engels is de *lingua franca* van de academie, net als het Latijn vroeger. Dankzij die taal kunnen onderzoekers met elkaar discussiëren en kennis nemen van elkaars bevindingen. Het is dan ook geen wonder dat steeds meer onderwijs ook in het Engels wordt gegeven waardoor de internationalisering goed van de grond kan komen. Er zijn ook nadelen. De universiteit zingt zich los van de taalgemeenschap waarin zij opereert en in sommige vakgebieden is zoveel precisie van de docenten en studenten vereist, dat een vreemde voertaal contraproductief werkt. Bovendien snijden we de navelstreng met bijvoorbeeld de Franse en Duitse onderzoekstradities door.

Twistgesprek Massa en Elite in het onderwijs

Senaatskamer 21.30- 21.50 uur

olv: Femke Kramer

Sprekers: Jasper van Dijk en Hanny Elzinga

Inhoud:

Sinds de jaren 1960 moeten Nederlandse universiteiten steeds meer studenten klaarstomen voor de arbeidsmarkt. Dat lukte alleen door het onderwijs te extensiveren. Massale hoorcolleges en multiple-choice tentamens deden hun intree. En excellente studenten kwamen niet erg aan hun trekken. De slinger van de geschiedenis beweegt de laatste jaren de andere kant op. Elke universiteit kent een *Honours traject* voor de beste studenten en *university colleges* met intensief, kleinschalig onderwijs schieten als paddenstoelen uit de grond. Is dat het ei van Columbus? Of spannen we het paard achter de wagen en is het onderwijs voor de elite terug van weggeweest?

Twistgesprek Democratisering

Senaatskamer 22.00- 22.20 uur

olv: Femke Kramer

Sprekers: Jan Blaauw en Pieter Boele van Hensbroek

Inhoud:

Studenten en docenten hebben grote moeite met de top-down bestuursstijl op de Nederlandse universiteiten. Is er eigenlijk iets mis met de democratie van de Nederlandse Universiteit? Er zijn toch verkiezingen voor de Faculteitsraden en de U-Raad? En is het niet heel moeilijk om daar gekwalificeerde mensen op de lijsten te krijgen? Maken met andere woorden de critici wel genoeg gebruik van hun democratische rechten?

Twistgesprek Rendementsdenken

Senaatskamer 22.30- 22.50 uur

olv: Femke Kramer

Sprekers: Liesbeth Korthals Altes en Frans Rutten

Inhoud:

Alom klinkt de kritiek op het rendementsdenken aan de Nederlandse universiteiten. Universiteiten lijken meer op koekjesfabrieken dan op plaatsen van creativiteit en betrokkenheid. Maar academisch onderwijs is schreeuwend duur, dus dat er bestuurders zijn die letten op de uitgaven is niet zo verwonderlijk. En studieprogramma's die niet studeerbaar zijn, daar schiet niemand iets mee op. Maar hoe ziet de modernisering van het academische onderwijs er van dichtbij uit? Hoe ging de samenvoeging van Economie en Bedrijfskunde aan de RUG? En kent de restyling van de Letterenstudies alleen verliezers of werd daar eigenlijk heel productief en creatief een oplossing gevonden voor een probleem dat schreeuwde om een oplossing. Een gesprek tussen twee genuanceerde betrokkenen.

ENGELSE ZAAL

Cahir: Taher Nawar and Jan Blaauw

Bildung Academie

A presentation of university students from Amsterdam, who decided to create their own "liberal general education" in the Bildung Academie.

Engelse Zaal 20.00 - 20.30 uur

Chair: Tamer Nawar

Speakers: to be confirmed

Debate: Sweatshop University

Many of our PhD-students and postdocs come from abroad and change their home country every 4 years, earning almost nothing in the meantime. How can they stand it?

Engelse Zaal 20.45 - 21.30 uur

Chair: Tamer Nawar

Speakers: Jasper Knoester Rieza Aprianto, Daan Brandenburg, Sjoerd Griffioen and Niké Wentholt

Debate Diversity

Why is our University white and are 90% of our professors male? Can Dutch universities do more to make foreign students and female researchers to feel comfortable and respected in Academia?

Engels Zaal 21.45 -22.30 uur

Chair: Jan Blaauw

Speakers: Chandra Frank, Floor Rink and Kevin Haines.

Why write a PhD-thesis?

Is it worthwhile to write a PhD-thesis nowadays? Does a good job not bring your life goals more effectively into fruition?

Engels Zaal 22.45 -23.30 uur

Chair: Jan Blaauw

Speakers: Rieza Aprianto, Daan Brandenbarg, Sjoerd Griffioen, Jasper Knoester and Niké Wentholt

HEYMANSZAAL

Spreekstalmeester: Marijn Parmentier

Heymanszaal 20.00 – 20.20 uur

Rudolf Dekker -Inleiding op de problematiek

Wat staat er allemaal ter discussie tijdens de crisis op de Nederlandse universiteiten? En hoe komt het dat de kritiek op onderwijs, onderzoek en bestuursstijl zo gelijktijdig klinkt?

Heymanszaal 20.30 – 20.50 uur

Maarten Keulemans -Universiteit en Media

Gaan de Nederlandse media gemakkelijk mee in de scoringsdrift van universiteiten en onderzoekers? Hoe scheiden ze universitair *wishful thinking* van echte innovaties en echte successen?

Heymanszaal 21.00 – 21.20 uur

Liesbeth Korthals Altes - Bildung-lezing: Martha Nussbaum

Wat heeft de beroemde Amerikaanse filosoof Martha Nussbaum ons te zeggen? Kunnen we iets opsteken van haar betoog dat “Democracy Needs the Humanities”?

Heymanszaal 21.30 – 21.50 uur

Klaas van Berkel - Academische Vrijheid

Volgens Universiteitshistoricus Klaas van Berkel gaat de huidige crisis op de Nederlandse universiteiten eigenlijk om de vraag: wat is Academische Vrijheid en hoe beschermen we haar tegen aanvallen van buitenaf?

Heymanszaal 22.00 – 22.20 uur

Thomas van de Ven - Bildung-lezing: Wilhelm von Humboldt

Wat kunnen we ook nu nog leren van de Duitse filosoof en humanist Wilhelm von Humboldt? Hoe zagen zijn eigen onderwijshervormingen eruit?

SPIEGELZAAL

21.00 – 24.00 uur

“Was ich noch zu sagen hätte...” of: “Second thoughts”

Gedurende de hele avond verzorgt Radio Glasnost samen met universitair docent Ronald Hünneken een radioprogramma vanuit de Spiegelzaal. Als u in een andere zaal niet aan het woord kwam, of op de trap pas het ultieme tegenargument bedacht: kom langs en laat uw mening horen.

De hele avond tekent **Cees Willeman** portretten van sprekers en debaters.